

KATALOG ZNANJA

1. Ime modula: UČINKOVITA RABA ENERGIJE

2. Usmerjevalni cilji:

Dijak:

- spozna vrste energij, njihovo pretvorbo in uporabo v energetskih sistemih.
- razmišlja o globalnem vplivu energetike na gospodarsko, ekonomsko in politično stanje v sodobni družbi
- spozna osnovne energetske procese
- spozna osnove delovanja energetskih naprav
- energetske procese in sisteme spozna in opiše na podlagi ogledov, shem in diagramov
- navaja se na uporabo strokovne literature
- spozna metode in naprave za merjenje energetskih veličin.

Modul ni sestavljen iz vsebinskih sklopov.

3. Poklicne kompetence:

- uporabljati teoretična znanja in osnovne zakonitosti na področju energetike za gradnjo energetskih strojev, naprav in sistemov,
- izrabljati energijo različnih oblik iz narave in jo pretvarjati (električna energije, toplota, energija za tehnološke procese ....),
- ocenjevati možnosti razvoja in uporabe nekonvencionalnih virov energije,
- uporabiti svoje znanje za zmanjšanje škodljivih vplivov na okolje in zdravje ljudi na različnih področjih dela,
- ocenjevati ekološko upravičenost uporabe posameznih strojev, naprav in sistemov,
- meriti osnovne energetske veličine in vrednoti rezultate meritev

Informativni cilji	Formativni cilji
Dijak: <ul style="list-style-type: none"> • navaja se na uporabo tabel, diagramov, priročnikov in druge strokovne literature • spozna osnovne pojme, veličine in zakone v termodinamiki, • spozna merski sistemom enot SI in se nauči pretvarjati merske enote, • pozna odprti in zaprti termodinamični sistem ter veličine stanja sistema • pozna ravnotežje sistema • spozna različne oblike energije in energetske pretvorbe • spozna spreminjanje stanja idealnega plina in enačbo stanja, • pozna homogeno snov • pozna agregatna stanja snovi	Dijak: <ul style="list-style-type: none"> • uporablja priročnike in tabele • uporablja in pretvarja enote SI, ki se pojavljajo na področju energetike, • preračuna veličine stanja, • poveže osnovne pojme med seboj, na primer: sistem+energija+stanje+veličina stanja +proces, • razlikuje preobrazbe in krožne procese • zna uporabiti ničti zakon pri pravilnem merjenju temperature, • izračunava veličine stanja s pomočjo plinskih zakonov in plinske enačbe • definira pojem homogene snovi • opiše agregatna stanja ter agregatne spremembe homogene snovi,

Informativni cilji	Formativni cilji
<ul style="list-style-type: none"> • razume agregatne spremembe homogene snovi • pozna značilnosti plinskih zmesi ter zmesi plinov in par • spozna pojem specifične toplote snovi • izračunava toploto • pozna pojme: volumsko delo, notranja energija, entalpija • razume energijske zakone • spozna toplotne stroje • razume pojem krožni proces • spozna krožne procese v pogonskih strojih • spozna krožni proces v hladilnem stroju in toplotni črpalki • razume in loči povračljive in nepovračljive spremembe stanja sistema • razume pojem entropije • pozna adiabatni (izentropni) izkoristek • razume in loči povračljive in nepovračljive spremembe stanja • pozna glavne vzroke za nepovračljivost procesov • razume pojem entropije, • pozna adiabatni (izentropni) izkoristek • spozna eksegijski izkoristek • spozna osnove prenosa toplote • spozna vire energije • spozna možnosti izkoriščanja nekonvencionalnih virov energije • spozna vpliv energetike na okolje • spozna tehnične izvedbe naprav in merilne metode za merjenje veličin	<ul style="list-style-type: none"> • spremlja agregatne spremembe v ustreznih diagramih, • odčita veličine stanja za vodo iz ustreznih tabel • izračuna osnovne veličine plinske zmesi • izračuna osnovne veličine vlažnega zraka • uporablja ustrezne tabele in diagrame in odčita potrebne podatke • definira pojem specifične toplote • izračuna toploto in absolutno delo • izračuna spremembo notranje energije in entalpije • uporabi energijsko enačbo pri reševanju različnih problemov • našteje toplotne stroje • opiše krožne procese v pogonskih strojih • opiše princip delovanja toplotnega in hladilnega stroja oziroma toplotne črpalke, • izračuna osnovne parametre krožnih procesov • izračuna entropijo procesa, • izračuna vse vrste izkoristkov in jih poveže z meritvami, • zna preračunati prehod toplote skozi večplastno steno, • zna naštetih konvencionalne in alternativne vire energije in pozna njihovo izrabo • oceni negativni vpliv različnih energetskih strojev, naprav in sistemov na lokalni in globalni ravni ter poda možne ukrepe za njihovo zmanjšanje oziroma odpravo, • uporablja različne merilne metode, • razlikuje princip delovanja analognih in digitalnih merilnikov, • opiše uporabo, natančnost in zanesljivost merilnikov, • razlikuje med statičnimi in dinamičnimi meritvami,

Informativni cilji	Formativni cilji
	<ul style="list-style-type: none"> • analizira tehnične izvedbe naprav za merjenje • meri pomike, • meri vrtilne hitrosti • meri temperaturo z različnimi termometri, • meri tlak, • analizira sestavo dimnih plinov, • meri maksimalno dovoljeno koncentracijo nekaterih strupenih in zdravju škodljivih snovi v okolju, • upošteva nevarnosti pri transportu tekočih in plinastih goriv, • analizira vzroke in posledice onesnaževanja zraka in vode, • računalniško obdeluje rezultate meritev (tabele, grafi...).